

Universiteit Utrecht

Faculteit Rechtsgeleerdheid
Disciplinegroep Fiscaal Recht

TENTAMEN
Inkomstenbelasting-winst
RGOBI 0150

Maandag 15 november 2004
09.00 – 12.00 uur

INFORMATIE EN AANWIJZINGEN

- **MOTIVEER UW ANTWOORD en NOEM ALTIJD DE RELEVANTE WETSARTIKELEN**
- De antwoorden dienen **DUIDELIJK LEESBAAR** te worden geschreven.
- Iedere vraag moet beantwoord worden op een apart vel schrijfpapier.
- Indien u het antwoord op een vraag **NIET WEET**, dient u dit kenbaar te maken door een leeg vel schrijfpapier in te leveren met daarop het vraagnummer.
- Op elk antwoordvel dient u uw naam, uw universitair registratienummer (studentennummer) en het tentamenummer te noteren. Met het niet invullen van deze gegevens loopt u het risico dat uw tentamen **NIET** kan worden nagekeken. Dit is uw **EIGEN** risico.
- ➔ **GEBRUIK VAN POTLOOD is fraudegevoelig en daarom ABSOLUUT VERBODEN.**
- Met potlood geschreven werk wordt niet nagekeken. ←
- Tijdens het tentamen mogen uitsluitend onbecommentarierde wetteksten worden geraadpleegd; onderstrepingen, doorhalingen en verwijzingen naar artikelnummers en jurisprudentie zijn toegestaan. Ander referentiemateriaal is niet toegestaan. Gedurende het tentamen zal er via steekproeven worden gecontroleerd. Gebruik uitsluitend kladpapier dat is uitgedeeld.

- Leg legitimatiebewijs en studentenkaart gereed voor controle.
- **GEBRUIK VAN MOBIELE TELEFOON IS NIET TOEGESTAAN.**
- Wenst u naar het toilet te gaan dan dient u vooraf toestemming te vragen aan één der surveillanten.
- Gedurende het **EERSTE HALF** uur en het **LAATSTE HALF** uur mag niemand de zaal verlaten.
- Na het eerste half uur worden geen studenten meer toegelaten.

- De **UITSLAG** van dit tentamen is uitsluitend via het programma OSIRIS te vernemen.
- Over de uitslag van het tentamen worden **GEEN** telefonische of e-mail mededelingen gedaan.
- **INZAGE** en **NABESPREKING** van het tentamen is mogelijk na aanmelding bij het secretariaat van de DG Fiscaal Recht, tel. 030 253 9970, email: Fiscaalrecht@law.uu.nl.
- Nadere details over de inzage en de nabespreking worden kenbaar gemaakt op WebCT en studiepuntonline.
- Een kopie van het gemaakte werk kan worden aangevraagd bij het secretariaat van de DG Fiscaal Recht, Drift 17, geopend van 09.00 tot 12.30 uur, tot vier weken na de uitslag.

Opgave 1 (20 punten)

Kees Jansen is 25 jaar en woont in Utrecht. In het dagelijks leven is hij magazijnmedewerker bij een groothandel op Lage Weide. Omdat Kees erg handig is en er in Utrecht altijd een tekort is aan betaalbare woonruimte is Kees vijf jaar geleden begonnen met het kopen van huizen om die vervolgens op te knappen en geschikt te maken voor kamerverhuur. De kamers worden door Kees verhuurd aan studenten. Inmiddels heeft Kees op deze manier vijf huizen geschikt gemaakt voor de verhuur. Momenteel is Kees bezig met het opknappen van twee huizen.

A: Is Kees ondernemer? Als u tot de conclusie komt dat dit niet het geval is, hoe wordt Kees dan in de inkomstenbelastingheffing betrokken? (5 punten)

Kees komt al snel tot de ontdekking dat zijn toekomst niet bij de groothandel ligt en dat je van het opknappen en verhuren van huizen niet rijk wordt. Daarom is hij een opleiding tot makelaar gaan volgen. Inmiddels heeft hij al geruime tijd een eigen makelaarskantoor in de binnenstad van Utrecht. Kees is onlangs getrouwd met Marlies, de vrouw die al sinds de opening van het kantoor, daar als receptioniste werkt. Ook na het huwelijk blijft Marlies 3 dagen per week bij Kees werken.

Kees en Marlies overwegen een maatschaps-overeenkomst af te sluiten, waarin wordt vastgelegd dat de onderneming voor gezamenlijke rekening wordt uitgeoefend en dat ze ieder recht hebben op de helft van de winst.

B: Hoe zal Marlies belast worden? Geef daarbij eventuele verschillen in belastingheffing met Kees aan (3 punten)

Kees en Marlies overwegen ook nog twee andere mogelijkheden. Een van die mogelijkheden is dat Marlies geen beloning ontvangt voor haar werkzaamheden. Volgens Kees en Marlies maakt dit in de praktijk ook niets uit omdat ze in gemeenschap van goederen zijn getrouwd. De andere mogelijkheid is dat Marlies een vast bedrag van € 1.000 per maand ontvangt.

C: Wat zijn de fiscale gevolgen van deze mogelijkheden voor de onderneming en voor Marlies? (2 punten)

Het makelaarskantoor draait erg goed en uitbreiding is gewenst. Twee vrienden van Kees hebben aangeboden geld in de onderneming te steken. Vriend Peter wil helpen door het verstrekken van een geldlening van € 100.000 (met een looptijd van 10 jaar), waarbij wordt afgesproken dat de rente ten minste 2,5% per jaar bedraagt en overigens ook 7,5% van de winst. Een andere vriend, Bert, steekt een gelijk bedrag in de onderneming. Hij ontvangt hiervoor een (rente)vergoeding van 5% over zijn kapitaal en tevens wordt hij voor 20% gerechtigd in de stille reserves. Peter en Bert verrichten geen werkzaamheden in de onderneming.

D: Hoe worden Peter en Bert belast? (5 punten)

Het makelaarskantoor is gevestigd op de begane grond van een pand dat Kees van zijn vader huurt. Op de bovenverdieping van dat pand wonen Kees en Marlies. Zowel het kantoor als het woonhuis hebben een eigen entree aan de straatkant. Kees heeft binnendoor een verbinding gemaakt tussen zijn kantoor en de woning zodat hij niet telkens buitenom hoeft. De huurprijs van het gehele pand bedraagt € 15.000 per jaar en is een zakelijke huurprijs. De vader van Kees heeft het pand 5 jaar geleden gekocht voor € 225.000. De vader van Kees overlijdt en Kees erft als enig erfgenaam het gehele pand. De waarde in het economisch verkeer van het pand is op het moment van overlijden € 300.000.

E Welke mogelijkheden heeft Kees met betrekking tot de etikettering van het pand? Wat is de afschrijvingsbasis van het pand? (5 punten).

Opgave 2 (25 punten)

Eva Klaassen (40 jaar) is een succesvol belastingadviseur. Gelet op de in het verleden behaalde winsten en de in de toekomst te verwachten winst, besluit Eva haar eenmanszaak per 1 januari 2005 in te brengen in een BV.

De fiscale balans van haar IB-onderneming per 31 december 2004 ziet er als volgt uit.

Pand	500.000	Kapitaal	300.000
Overige activa	50.000	Herinvesteringsreserve	200.000
Bank	<u>50.000</u>	Oudedagsreserve	25.000
		Egalisatiereserve	25.000
		Crediteuren	<u>50.000</u>
Totaal	<u>600.000</u>		<u>600.000</u>

De waarde in het economisch verkeer van het pand bedraagt € 750.000. Aan de belastingadviespraktijk kan een goodwill worden toegekend van € 200.000. Per 31 december 2004 bedraagt de materieel verschuldigde inkomstenbelasting € 15.000. Eva Klaassen geeft aan bij de overgang naar de BV zo min mogelijk belasting te willen betalen en ook wenst zij voor het maximaal mogelijke bedrag gecrediteerd te worden.

- A:** Beschrijf de fiscale gevolgen indien Eva haar onderneming ruisend overdraagt aan de BV. Stel de commerciële en fiscale openingsbalans van de BV op. (10 punten)
- B:** Beschrijf de fiscale gevolgen indien Eva haar onderneming aan de BV overdraagt met gebruikmaking van artikel 3.65 Wet IB 2001. Stel de commerciële en fiscale balans van de BV op onmiddellijk na de overdracht. (15 punten)

Opgave 3 (10 punten)

Europa Lease B.V. leest auto's aan bedrijven en particulieren in binnen- en buitenland. De lease (verhuur)-contracten hebben een looptijd van vier jaar. Europa Lease B.V. koopt haar auto's in bij een vijftal autofabrikanten. Zij heeft met deze fabrikanten de afspraak dat zij een bonus ontvangt indien zij in een jaar meer dan 500 auto's afnemen. In 2003 heeft Europa Lease B.V. in totaal € 1.600.000 aan dergelijke omzetbonussen ontvangen.

Europa Lease B.V. heeft niet helder voor ogen hoe en wanneer deze omzetbonussen dienen te worden belast. Zij vraagt u om advies.

Vraag:

Wat adviseert u Europa Lease B.V.?

Opgave 4 (15 punten)

Jan drijft een onderneming die zich bezighoudt met de handel in sinaasappelen. Hiertoe gebruikt Jan een tweetal opslagplaatsen. De ene (pand A) staat op de balans voor € 500.000, de andere (pand B) voor € 800.000. Jan wil beide panden vervangen. Ter vervanging van pand A heeft hij pand C op het oog (kost € 1.000.000) en pand B wil hij vervangen door pand D (kost € 1.400.000).

Jan wil pand A niet verkopen, maar laten verbouwen tot een appartementencomplex dat hij vervolgens gaat verhuren (de waarde van pand A bedraagt momenteel € 1.100.000). De activiteiten met betrekking tot het appartementencomplex gaan niet uit boven normaal vermogensbeheer. Pand B zal worden verkocht. De geschatte verkoopopbrengst bedraagt € 1.600.000.

Vraag:

Kan een eventuele onmiddellijke belastingheffing over de boekwinst op de panden A en B worden voorkomen? Zo ja, hoe en in hoeverre?

Opgave 5 (15 punten)

Op 31 december 2002 verricht chirurg Kees (lid van de chirurgenmaatschap van Ziekenhuis A) een buikoperatie bij patiënt Toos. Kees heeft na de operatie het gevoel dat deze succesvol is verlopen. Twee dagen later blijkt Toos vreselijk last te krijgen van haar buik en moet Kees haar opnieuw opereren. Tot zijn schrik blijkt hij bij de eerste operatie een schaar achtergelaten te hebben in de buik van Toos.

Toos stelt Kees op 1 februari 2003 aansprakelijk voor de geleden emotionele schade ad € 10.000 en tevens voor nog eventueel te lijden vervolgschade. Op 2 maart 2004 stelt zij een vervolgclaim in van € 200.000 wegens blijvende invaliditeit. Volgens de advocaat van Kees is het niet ondenkbaar dat beide claims worden toegewezen. Op 1 april 2003 zetten het ziekenhuis en de maatschap Kees vanwege deze omissie tijdelijk op non-actief. Hij mag eerst weer aan de slag nadat hij met succes de cursus “zorgvuldig opereren voor chirurgen” heeft gevolgd. De kosten van deze cursus bedragen € 30.000 en moeten door Kees zelf worden betaald. Zolang hij deze cursus niet heeft gevolgd, kan hij ook nergens anders aan de slag als chirurg. Kees is principieel tegen verzekeren en moet derhalve zelf voor alle claims opdraaien. Kees is niet alleen slordig bij het opereren maar ook nogal laks met het indienen van zijn aangifte inkomstenbelasting. Ondanks herhaaldelijke verzoeken en dreigementen van de inspecteur heeft hij zijn aangifte over 2002 en 2003 nog steeds niet ingediend.

Op 9 november 2004 staat Kees bij u op de stoep en vraagt of u zijn aangiften 2002 en 2003 wil verzorgen.

Vraag:

Hoe gaat u om met de claims van Toos en de kosten voor de cursus?

Opgave 6 (15 punten)

Balans per 31-12-2002
x € 1.000

Pand	600	Kapitaal Kees	200
Vorraden	200	Egalisatie reserve	100
Liquide middelen	100	Hypotheek	500
		Kortlopende schulden	100
	<u>900</u>		<u>900</u>

Balans per 31-12-2003
x € 1.000

Pand	550	Kapitaal Kees	300
Vorraden	250	Egalisatie reserve	120
Liquide middelen	200	Hypotheek	500
		Kortlopende schulden	80
	<u>1.000</u>		<u>1.000</u>

- Kees heeft iedere maand € 2.000 aan huishoudgeld onttrokken aan de onderneming.
- De egalisatiereserve ziet op groot onderhoud van het pand. Hieraan is in 2003 € 10.000 onttrokken voor onderhoudskosten.
- Kees handelt in witgoedapparatuur. In 2003 heeft hij een wasmachine onttrokken aan de onderneming voor privé-gebruik. Aankoopprijs € 500; verkoopprijs € 1.000.
- Vrienden van Kees hebben hem in 2003 geholpen met het verrichten van achterstallig onderhoud aan het pand. Zij hebben ieder 100 uur geholpen. Normaal gesproken zou een derde hiervoor € 5.000 hebben gevraagd, de vrienden van Kees hebben echter geen beloning voor hun werkzaamheden ontvangen. Deze vrienden van Kees zijn zelf ook ondernemer. Ze hebben beiden een bouwbedrijf (eenmanszaak).
- In juni heeft Kees € 20.000 in de zaak gestort.

Vraag:

Bereken de winst van Kees over 2003 door middel van de vermogensvergelijking.